

Utrecht, 9 maart 2023

Onderwerp: Voorstel bewonersparticipatie Buurtaanpak in Gemeente Waalwijk

Afgelopen periode hebben wij gesproken over de mogelijkheid om een buurtactie op te zetten in een buurt in Gemeente Waalwijk met ongeveer 600 koopwoningen.

Op basis van dit gesprek doen wij je hierbij een voorstel toekomen voor het opzetten en begeleiden van een buurtteam gericht op energiebesparing. Gemeente Waalwijk wil samen met bewoners en onder begeleiding van Buurkracht concrete vervolgstappen zetten. In dit voorstel beschrijven wij hoe we deze actie gaan uitvoeren.

De kracht van deze aanpak schuilt in het vertrouwen dat buuren hebben in hun buuren in combinatie met de begeleiding die Buurkracht biedt. Afgelopen jaren hebben wij met onze aanpak meer dan 600 buurten begeleid, verspreid over 150 gemeenten in heel Nederland.

Deze aanpak levert Waalwijk het volgende op:

- Concrete stappen van bewoners die bijdragen aan verduurzaming of het klimaatbestendig maken van woningen;
- Bewustwording van bewoners met betrekking tot energiebesparing, duurzaamheid of klimaatadaptatie;
- Het buurtteam leert de methodiek van een actiegerichte aanpak en kan deze direct en bij verschillende vervolgacties toepassen;
- Het succes van het buurtteam is een inspirerend voorbeeld voor andere buurten om ook in actie te komen;
- Een actief buurtteam draagt bij aan grotere sociale cohesie in Gemeente Waalwijk;
- Publicaties in de lokale pers.

Wij hopen je met dit voorstel voldoende te informeren. Wij kijken uit naar een succesvolle en plezierige samenwerking. Indien gewenst geven wij graag een mondelinge toelichting op ons voorstel. Hierbij sluit onze beoogde buurtbegeleider aan.

Met vriendelijke groet,

Opdracht

Gemeente Waalwijk wil op korte termijn starten met het versterken van bewonersparticipatie op het thema energiebesparing en duurzaamheid.

Gemeente Waalwijk vraagt aan Buurkracht een buurtactie met bewoners op te zetten, in Zanddonk.

In dit voorstel is beschreven hoe wij dit proces op hoofdlijnen aanpakken. De invulling vindt plaats in overleg waarbij Gemeente Waalwijk gebruik kan maken van de ervaring die Buurkracht heeft opgedaan bij het organiseren van buurtacties in ruim 150 andere gemeentes in Nederland.

De buurtaanpak richt zich op Zanddonk, de exacte gebiedsafbakening bepalen we in gezamenlijk overleg na gunning van de opdracht. Gemeente Waalwijk en Buurkracht delen daarbij hun inzichten, waarna een keuze gemaakt wordt.

Aanpak: de Buurtactie

Bij het vormen van het buurtteam gaan we altijd eerst in gesprek met eerste initiatiefnemers. Samen met hen bepalen we een aanpak om de buurt te activeren. Bij de start van het project levert Gemeente Waalwijk namen van idealiter 5-8 beoogde initiatiefnemers die we kunnen benaderen.

We beginnen met een participatie scan. De scan bestaat uit een data-analyse en oriënterende gesprekken met door Gemeente Waalwijk aangedragen beoogde eerste initiatiefnemers. Doel is te achterhalen of deze bewoners daadwerkelijk bereid zijn in de actie te komen. En of zij als vrijwilliger zich in willen zetten voor een buurtteam om een buurtactie op te starten. Eventueel zetten we een gerichte mailing in om “sterke schouders” te vinden.

Centraal in onze aanpak staat de actieve participatie van bewoners, zij vormen samen een buurtteam. Buurkracht begeleidt het proces waarbij bewoners het initiatief nemen. Via een stapsgewijze aanpak komt het buurtteam tot de gewenste resultaten.

Daarbij hanteren wij het volgende uitgangspunt. Binnen de buurt zijn initiatiefnemers te vinden die gezamenlijk invulling geven aan de drie benodigde rollen: (1) ondernemer, (2) communicatie & verbinder en (3) technneut. In dit project besteden we speciale aandacht aan het winnen van vertrouwen van bewoners door laagdrempelige eerste maatregelen aan te bieden.

Onderstaande stappen worden onder begeleiding van onze buurtbegeleider doorlopen:

1. Kennismaken en plannen: Vinden van extra initiatiefnemers

Samen met de eerste initiatiefnemers wordt een enquête bij de bewoners in de buurt uitgezet om uit te vragen hoe zij denken over energiebesparing en duurzaamheid en op welke manier ze zelf aan de slag willen. Hierbij wordt ook gevraagd welke buurtbewoners een actieve bijdrage willen leveren aan de organisatie om dit gezamenlijk te doen.

Indien mogelijk worden brieven met enquête, uit naam van de bewoners, huis aan huis verspreid door de initiatiefnemers uit de buurt.

Onze buurtbegeleider gaat in gesprek met geïnteresseerde bewoners. We plannen vervolgesprekken om bewoners te vragen om deel te nemen aan het buurtteam.

1. Kennismaken en plannen: Samenstellen van het buurtteam

Onze buurtbegeleider gaat individueel (of tijdens een extra bijeenkomst) met de initiatiefnemers in gesprek om het proces toe te lichten en de meest geschikte kandidaten voor het buurtteam te vinden. Een buurtteam bestaat uit 3 tot 6 personen waarbij verschillende vaardigheden (rollen) zijn geborgd.

2. Kiezen en bekendmaken: Begeleiding van het buurtteam

Na het samenstellen van het buurtteam, wordt er een eerste (huiskamer-)bijeenkomst gepland. Dit kan uiteraard ook in een zaaltje in de buurt. Tijdens deze bijeenkomst bespreekt het team met de buurtbegeleider welke stappen er moeten worden gezet om tot een inkoopactie te komen en op welk onderwerp wordt ingezet. De taken worden vervolgens verdeeld; wie neemt contact op met leveranciers en wie gaat offertes vergelijken? Met behulp van een planbord ontstaat er een duidelijke planning. Het buurtteam gaat aan de slag en werkt alle acties van het plan af.

Het succesvol starten en begeleiden van buurtteams vraagt expertise. Onze goed getrainde buurtbegeleiders dragen de kennis en ervaring van Buurkracht met zich mee en zijn scherp op de juiste samenstelling van het team. Voor technische expertise werken we vaak samen met energiecoöperaties, het lokale energieloket, energiecoaches of met andere partijen. Dit doen wij altijd in overleg met Gemeente Waalwijk.

3. Buren enthousiasmeren: Buren uitnodigen

Nu er op initiatief van het buurtteam een concrete actie is uitgewerkt, is het tijd om de buren mee te nemen in de uitvoering. Het buurtteam gaat langs de deuren om de buren persoonlijk uit te nodigen voor een buurtbijeenkomst. In overleg met het buurtteam kiezen we hiervoor een geschikte, toegankelijke locatie. De buurtbijeenkomst wordt aangekondigd met communicatiemiddelen die het buurtteam zelf creëert. Deze communicatiemiddelen (zoals posters, websites en uitnodigingskaarten) zijn beschikbaar via het platform Buurkracht Online.

4. Buurkrachtavond: Promotieaanbod

Gemiddeld komen er tussen de 50 -100 buurtbewoners op een buurtbijeenkomst af. Zij horen alles over het aanbod van de gekozen leverancier en het selectieproces dat het buurtteam heeft doorlopen. Meestal is de leverancier zelf aanwezig om vragen te beantwoorden. Gemeente Waalwijk wordt uitgenodigd om de actie van harte te ondersteunen. Na afloop kunnen de bewoners zich inschrijven voor de actie. Buurkracht maakt na contact met de leverancier het behaalde resultaat inzichtelijk voor Gemeente Waalwijk.

Opbrengst

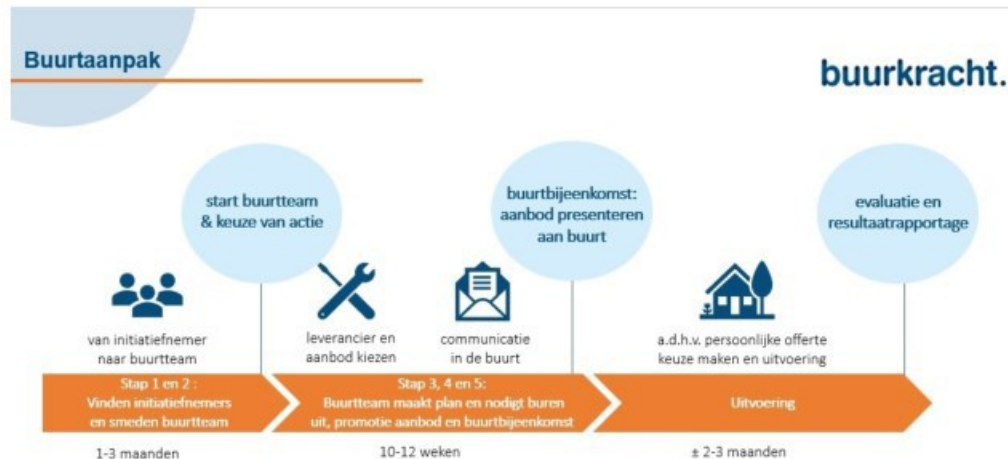
Het hele proces is gericht op het opwekken van buurkracht, de kracht van burens die samenwerken in Gemeente Waalwijk. Het vormen van dit buurtteam en het begeleiden van deze actie geeft ook toekomstperspectief. In de praktijk zien we dat veel buurtteams de smaak te pakken krijgen en in daaropvolgende maanden en jaren doorgaan met andere energiebesparende en of klimaat adaptieve maatregelen.

Deze aanpak levert de gemeente Gemeente Waalwijk het volgende op:

- Concrete stappen van bewoners die bijdragen aan verduurzaming en het klimaatbestendig maken van woningen;
- Bewustwording van bewoners met betrekking tot energiebesparing, duurzaamheid en klimaatadaptatie;
- Het buurtteam leert de methodiek van een actiegerichte aanpak en kan deze direct en bij verschillende vervolgacties toepassen;
- Het succes van het buurtteam is een inspirerend voorbeeld voor andere buurten om ook in actie te komen;
- Een actief buurtteam draagt bij aan grotere sociale cohesie in de buurt;
- Publicaties in de lokale pers.

Planning en benodigde inzet

Na de participatie scan maken we in gezamenlijk overleg de vervolgplanning concreet. In grove lijnen ziet de planning er als volgt uit:

Actie	Doorlooptijd
Aftrap	2 uur
Participatie scan en vinden eerste initiatiefnemers	1-2 maanden
Evaluatie na participatie scan	1 uur
Smeden buurtteam	1-3 maanden
Tussenevaluatie	1 uur
Plannen, communicatie en promotie aanbod tijdens de buurtbijeenkomst	10-12 weken
Eind evaluatie	2 uur

Inzet van Buurkracht:

- Buurkracht vervult de rol van buurtprocesbegeleider richting de buurt. Hierbij hoort het mobiliseren en activeren van initiatiefnemers, het vormen van een buurtteam en het begeleiden van dit team. De expertise van Buurkracht richt zich op het ondersteunen van een buurtteam bij het efficiënt en doelgericht organiseren van een buurtactie en het meenemen en enthousiasmeren van buurtbewoners rondom dit aanbod.
- Het buurtteam maakt gratis gebruik van de (offline) communicatiemiddelen die beschikbaar zijn via Buurkracht Online en de buurkracht-app;
- Voor de buurtbijeenkomst regelt Buurkracht zaalhuur met koffie en thee.

Inzet van Gemeente Waalwijk:

- Beschikbaar stellen van een centrale ontmoetingsruimte;
- Aanwijzen van een afgebakende buurt van ongeveer 600 woningen;
- Aanleveren van contactgegevens van minimaal twee bewoners uit deze buurt die als eerste initiatiefnemers kunnen worden benaderd;
- Op verzoek experts beschikbaar stellen om het buurtteam te adviseren in het offertetraject en het keuzeprocess richting leveranciers. Het buurtteam maakt de uiteindelijke keuze voor de leverancier van de buurtactie;
- Inzet van gemeentelijke communicatiemiddelen om de uitnodiging voor de wervingsavond en indien nodig de enquêtebrief te verspreiden in de wijk.

Investerings- en Akkoordverklaring

De ondertekenaars geven akkoord op het samenstellen van een buurtteam en een buurtactie zoals beschreven in deze offerte. Normaal vraagt dit een investering van [REDACTED]
Voor deze opdracht wordt de investering gedragen door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de participatie coalitie.

De buurtbegeleider stemt, in overleg met het buurtteam, de inzet van deze middelen af binnen de grenzen van het budget.

Het opstellen van een verwerkersovereenkomst in het kader van de AVG is niet van toepassing op deze overeenkomst.

Deze offerte heeft een geldigheid tot en met 30-03-2023.

Voor akkoord,

Plaats:
Gemeente Waalwijk

Datum:

Utrecht, 9 maart 2023
Buurkracht Projecten BV

Naam:
Functie:

[REDACTED]
Algemeen Directeur

Over Stichting Buurkracht

Stichting Buurkracht is een maatschappelijke organisatie zonder winstoogmerk. Het doel van Stichting Buurkracht is om in heel Nederland buurkracht op te wekken en te versterken. Dit doen we in opdracht van en in nauwe samenwerking met gemeenten, provincies en andere partners. We zijn sterk op thema's als de energietransitie en klimaatadaptatie. Buurkracht gelooft in de kracht die burens hebben om hun buurt mooier, beter, groener, veiliger en gezelliger te maken.